

Примітка 1. Інформація про кредитну спілку.

Кредитна спілка «Єднання через Природний Закон» (далі – кредитна спілка) створена відповідно до Закону України «Про кредитні спілки». Під час виконання своїх функцій керується законодавчими актами України та нормативно-правовими актами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг).

Кредитна спілка - заснована і діє на підставі рішення установчих зборів її засновників Протокол №1 від 14.04.2003 року.

Державна реєстрація кредитної спілки здійснена Виконавчим комітетом Марганецької міської ради Дніпропетровської області 24.06.2004, 28.08.2004, № запису 1 228 120 0000 000009. (Свідоцтво серія А00 № 395806 від 24.06.2004 р). Кредитна спілка є самостійним суб'єктом.

Кредитна спілка заснована фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки, а саме:

- надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності. Розмір кредиту, наданого одному члену кредитної спілки, не може перевищувати 20 відсотків від капіталу кредитної спілки;
- залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки.

Членами кредитної спілки є особи, які мешкають на території Дніпропетровської області.

Кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг, передбачених Законом України «Про кредитні спілки». Реєстрація фінансової установи здійснена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 24.06.2004 р. №1107 (реєстраційний № 14100387), про що видане Свідоцтво серії КС №289. Кредитна спілка здійснює діяльність, яка потребує отримання ліцензій відповідно до вимог чинного законодавства. Діючими ліцензіями на дату затвердження звітності є:

- ліцензія на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, Рішення про видачу ліцензії від 26.12.2013 р. № 4700. Початок дії з 26.12.2013 р., строк дії – безстрокова;
- ліцензія на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг, а саме на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, на підставі розпорядження Нацкомфінпослуг від 23.02.2017 р. № 382 «Про видачу КРЕДИТНІЙ СПІЛКИ «ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН» ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)».

Місцезнаходження, за яким знаходиться та здійснює діяльність виконавчий орган кредитної спілки, є адреса: Дніпропетровська область, м. Марганець вул. Паркова, будинок 12.

Кредитна спілка здійснює діяльність через відокремлені підрозділи. Кредитна спілка має 5 зареєстрованих відокремлених структурних підрозділів у вигляді відділень, які розташовані у Дніпропетровській області.

Органами управління кредитної спілки є загальні збори (вищий орган управління), спостережна рада, ревізійна комісія, кредитний комітет, правління. Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки, члени якої обираються загальними зборами членів кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства.

Офіційна сторінка в Інтернеті, на якій доступна інформація про Спілку: www.kreditnaspilka.com

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року (включаючи порівняльні дані) затверджена до випуску рішенням правління кредитної спілки.

Кількість працівників складала станом на :

31 грудня 2018 р	27 чоловік
31 грудня 2017 р.	25 чоловік.

Примітка 2. Основи подання фінансової звітності

На виконання вимог ст.12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансова звітність кредитної спілки станом на 31.12.2018 р., була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) та тлумачення до них, затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку включаючи всі раніше прийняті діючі МСФЗ, які опубліковані на офіційному сайті Міністерства фінансів України.

Представлена фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Національною валютою України є гривня. Гривня є також валютою обліку кредитної спілки і валютою подання цієї фінансової звітності. Усі фінансові дані подані у гривнях, округлених до тисяч.

У своїй обліковій політиці кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартах фінансової звітності та тлумаченнях.

Датою переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності визначено 1 січня 2014 року, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №419 від 28.02.2000 р. зі змінами та доповненнями та із врахуванням рекомендацій, визначених спільним листом Національного банку України від 07.12.2011 № 12-208/1757-14830, Міністерства фінансів України від 07.12.2011 № 31-08410-06-5/30523 та Державної служби статистики України від 07.12.2011 № 04/4-07/702. За попередні періоди включаючи 31.12.2014р. кредитна спілка подавала фінансову звітність за національними стандартами НСБО (ПсБО)/

Фінансова звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності складається на основі бухгалтерських записів згідно українського законодавства шляхом трансформації з внесенням коригувань, проведенням перекласифікації статей з метою достовірного представлення інформації згідно вимог МСФЗ.

Концептуально основою цієї фінансової звітності є Міжнародні стандарти фінансової звітності в редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності. Також застосовані всі інтерпретації Комітету з інтерпретацій міжнародної фінансової звітності, обов'язкові для 2018-го фінансового року.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2018 року.

Звітний період – 2018 рік.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Одиниці виміру – тисячі гривень.

Форми фінансової звітності

Перелік та назви форм фінансової звітності відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат, і на виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Кредитної спілки.

У зв'язку з тим, що у Кредитної спілки нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівним 12 місяцям.

Примітка 3. Економічне середовище, в умовах якого кредитна спілка здійснює свою діяльність

В Україні відбуваються політичні та економічні зміни, що впливали, і в майбутньому впливатимуть на діяльність суб'єктів господарської діяльності, що функціонують у цих умовах. Зважаючи на це, операційна діяльність в Україні супроводжується ризиками, нехарактерними для економік багатьох інших держав.

За рахунок високого рівня корумпованості, повільного впровадження низки реформ, слабкого рівня захисту прав власності, військового конфлікту на території Східної України – інвестиційний клімат в Україні залишається на досить низькому рівні, хоча певне покращення тренду вже спостерігається. Вищезазначені фактори, в цілому, стримують зростання і розвиток вітчизняної економіки. У 2017 році ВВП України збільшився на 2.1%, що є недостатньо високим показником порівняно з 2016 роком (зростання на рівні 2.3%). Проте вже, в першому кварталі 2018 року зростання реального ВВП прискорилося до 3.1%. Як і у 2017 році, основним рушієм зростання реального ВВП був внутрішній попит, як споживчий, так і інвестиційний. У червні 2018 року споживча інфляція в річному вимірі сповільнилася до 9.9% у річному вимірі (порівняно з 11.7% у травні та 13.2% у березні). У другому кварталі 2018 року Національний банк продовжив проведення жорсткої монетарної політики та утримував облікову ставку на рівні 17% річних. Це, в свою чергу, дало змогу утримувати реальну дохідність гривневих облігацій однією із найвищих серед країн, ринки яких розвиваються.

Подальше покращення макроекономічної ситуації можливе за умов залучення боргових та інвестиційних коштів у разі співпраці з міжнародними фінансовими інституціями, транснаціональними корпораціями та фінансовими інвесторами, але для цього важливими є імплементація структурних реформ, дотримання вимог домовленостей, покращення бізнес-клімату – відкриття ринку землі, зміна закону про приватизацію, приведення тарифів на газ згідно з імпортом паритетом, реформування судової системи тощо.

Хоча ризики в економіці залишаються суттєвими, НБУ прогнозує зростання ВВП у 2018-2019 роках на рівні 3.4% та 2.9% відповідно за рахунок збільшення приватного споживання, зростання доходів населення.

Діяльність кредитних спілок в Україні відбувалась та відбувається в умовах політичних та економічних змін, в умовах фінансової нестабільності, недосконалості законодавства, зниження платоспроможності та довіри позичальників до фінансово-кредитних установ. Майбутній напрямок і наслідки вдосконалення їхнього функціонування на фінансовому ринку наразі невідомі.

Державне регулювання діяльності фінансових установ покладене на Нацкомфінпослуг. Нормативно-правова база, що покликана регулювати різні аспекти професійної діяльності на фінансовому ринку, є досить суперечливою та не повністю сформованою. Недосконале правове середовище і проблеми державного регулювання негативно впливають на діяльність кредитних спілок.

Зміни в податковому кодексі призвели до колізії норм права та невизначеності юридичного статусу кредитної спілки як господарської одиниці, оскільки, відповідно до ЗУ «Про кредитні спілки» кредитна спілка вважається неприбутковою організацією з визначеним порядком ліквідації та розформування власного капіталу, і, разом з тим, Податковим кодексом кредитні спілки виключено з числа неприбуткових організацій без паралельного внесення відповідних змін до інших нормативних актів.

Хоча керівництво кредитної спілки вважає, що вживає усі необхідні заходи для забезпечення стійкості діяльності кредитної спілки у даній ситуації, непередбачувані подальші погіршення у вищезазначених сферах можуть негативно вплинути на результати діяльності та фінансовий стан кредитної спілки, у спосіб, що не може бути визначений на даний момент.

Представлена фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо можливого впливу умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий стан кредитної спілки. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок керівництва.

Примітка 4. Принципи облікових політик

Фінансова звітність була підготовлена на основі облікових політик та облікових оцінок, чинних станом на 31 грудня 2018 року, як описано нижче. Вони використовувались в усіх періодах, що представлені у фінансовій звітності.

Огляд стандартів, поправок та інтерпретацій МСФЗ, які випущені але ще не є чинними, і тих які не були прийняті раніше кредитною спілкою представлено у примітці 5.

Основами оцінки, що застосовувалися під час складання фінансової звітності, є собівартість, справедлива вартість, амортизована собівартість.

1. Фінансові інструменти. Основні методи оцінок

Визнання, первісна оцінка та припинення визнання

Кредитна спілка визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли вона стає стороною договірних домовленостей щодо цього інструмента.

Спілка визнає такі категорії фінансових інструментів:

- *дебіторська заборгованість;*

- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою вартістю – довгострокові зобов'язання, поворотні пайові внески (обов'язкові та добровільні);
- грошові кошти, депозити.

Фінансові інструменти відображаються по справедливій вартості або амортизованій вартості в залежності від їх класифікації.

Згідно МСФЗ (IFRS) 9, всі боргові фінансові активи, які відповідають критерію **«тільки платежі в рахунок основного боргу і відсотків на непогашену суму основного боргу»** (SPPI), класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю через прибуток або збиток (СВПЗ).

Для фінансових інструментів, які відповідають критерію SPPI, класифікація при первісному визнанні визначається на основі бізнес-моделі, згідно з якою управляються дані інструменти: інструменти, які утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків, оцінюються за амортизованою вартістю.

Класифікація та оцінка фінансових зобов'язань залишаються в основному незмінними в порівнянні з існуючими вимогами МСФЗ (IAS) 39.

Спілка очікує, що буде продовжувати оцінювати за амортизованою вартістю всі фінансові активи, які на даний момент оцінюються за амортизованою вартістю.

Така класифікація була застосована КС в попередні періоди, тому вплив на перехід на МСФЗ 9 не спричинив корегування початкових залишків балансу.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Спілка оцінює їх за їхньою справедливою вартістю плюс операційні витрати, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Категорія **«займи та дебіторська заборгованість»** надає собою непохідні фінансові активи з фіксованими платежами, які не котируються на активному ринку.

До категорії активів, які утримуються до погашення, входять непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами та фіксованим терміном погашення, по відношенню до яких у Керівництва Спілки є намір та можливість утримувати їх до надходження терміну погашення.

Всі інші фінансові активи входять до категорії **«активів, які утримуються з метою продажу»**, які Спілка утримує на протязі невизначеного періоду часу та які можуть бути продані в разі необхідності підтримання ліквідності.

Згідно МСБО 9 Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – це сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється при первісному визнанні, мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення із застосуванням методу ефективного відсотка та мінус будь-яке зменшення (прямо чи через застосування рахунку резервів) унаслідок зменшення корисності або неможливості отримання.

Метод ефективного відсотка – це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період. Ефективна ставка відсотка – це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента та, якщо доцільно, протягом

коротшого періоду до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» застосовувати в частині визнання, класифікації та оцінки фінансових активів, а з питань зменшення корисності фінансових активів, які класифікуються як такі, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та операцій хеджування – МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

Подальша оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань описана нижче.

Кредитна спілка **припиняє визнання фінансових активів**, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Кредитна спілка припинила здійснювати контроль над активом.

Кредитна спілка може **припинити визнавати** (списати з балансу) **фінансове зобов'язання** тільки після його погашення, тобто коли зобов'язання буде сплачено, анульовано або припинено з закінченням терміну його дії, або при звільненні позичальника від зобов'язань кредитором або за законом.

Знецінення фінансових активів.

МСФЗ (IFRS) 9 вимагає, щоб КС визнавала резерв під очікувані кредитні збитки (ОКЗ) за всіма своїми борговими фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або через прибуток(збиток). Резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків, пов'язаних з ймовірністю дефолту протягом наступних дванадцяти місяців, якщо не відбулося істотного збільшення кредитного ризику з моменту визнання фінансового інструменту; в останньому випадку резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу.

Якщо фінансовий актив відповідає визначенню придбаного або створеного кредитно-знеціненого фінансового активу, резерв розраховується на основі зміни очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу.

Основними ознаками знецінення для КС може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 180 днів, реструктуризація, яка здійснюється з погіршенням позицій кредитора і несе прямі фінансові втрати, порушення справи про банкрутство або ліквідацію клієнта та інше.

Основними подіями, що свідчать про знецінення фінансового активу, можуть бути:

- *фінансові труднощі Кредитора;*
- *порушення умов договору (невиконання зобов'язань, прострочення сплати нарахованих доходів та/або основної суми боргу);*
- *висока ймовірність банкрутства або фінансова реорганізація емітента фінансового інструмента.*

Зміна умов кредитів. Якщо за фінансовими активами умови змінюються у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника, то такі фінансові активи є знеціненими і їх знецінення розраховується з використанням первісної ефективної процентної ставки, визначеної до зміни умов. Якщо кредити видані під плаваючу ставку, то знецінення таких активів розраховується з використанням поточної ефективної процентної ставки. Якщо зміна умов відбувається не у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника, то такі фінансові активи не є знеціненими і за такими активами балансова вартість не коригується.

Сума коригування визначається як різниця між теперішньою вартістю нових грошових потоків з урахуванням змінених умов, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою (поточною ефективною процентною ставкою, якщо кредити видані під плаваючу ставку).

Взаємозалік фінансових активів і зобов'язань (з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише чистої суми) може здійснюватися лише в разі наявності юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, якщо є намір одночасно реалізувати актив і розрахуватися за зобов'язаннями або провести розрахунок на основі чистої суми.

2. Фінансові активи кредитної спілки

Фінансові активи кредитної спілки залежно від наміру їх придбання класифікуються таким чином:

Грошові кошти та їх еквіваленти. Гроші та їх еквіваленти за своїм характером є фінансовими інструментами, зокрема фінансовими активами, які регулюються вимогами МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Однак ключові визначення, що стосуються грошей та їх еквівалентів, містяться в МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів».

Так, відповідно до МСБО 7 грошові кошти складаються з готівки в касі, коштів на рахунках у банках і депозитів до запитання. Щодо еквівалентів грошових коштів, то під ними МСБО 7 розуміє короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості.

Грошові еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Депозити в інших фінансових установах. Це заборгованість кредитних установ зі строком погашення понад 90 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

Депозити в інших фінансових установах визнаються, коли кредитна спілка розміщує кошти в установах без наміру подальшої торгівлі ними. Ці кошти не пов'язані з похідними інструментами, не котируються на ринку і підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена і обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані іншим кредитним спілкам, яким кредитна спілка надає кошти з метою отримання договірних грошових потоків, які виключно є платежами щодо погашення основної суми боргу та процентів. Ці кредити не пов'язані з похідними інструментами, не котируються на ринку і підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена. Ці кредити обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані членам кредитної спілки. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються, коли кредитна спілка надає грошові кошти з метою створення дебіторської заборгованості члена спілки, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на відкритому ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому кредитна спілка не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

Для визначення кредитного ризику кредитна спілка застосовує Резерв на покриття збитків від зменшення корисності визначений «Положенням про фінансове управління Кредитною

Спілкою», затвердженого рішенням спостережної ради кредитної спілки протокол № 47 від 16.12.2013 р.

Розмір необхідного резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок за конкретним кредитом встановлений діючий законодавством України та визначається за формулою:

$$PЗ = П \times Н ,$$

де П - залишок заборгованості за простроченим кредитом;

Н - норматив резервування для забезпечення покриття втрат від неповернених позичок.

Нормативи резервування грошових коштів для розрахунку резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок становлять:

для 1-го рівня - 0 % залишку заборгованості;

для 2-го рівня - 35 % залишку заборгованості;

для 3-го рівня - 70 % залишку заборгованості;

для неповернених та безнадійних кредитів - 100 % залишку заборгованості;

для простроченої заборгованості по відсотках - 100 % залишку заборгованості.

Остаточний розрахунок суми резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок на останній день кожного місяця визначається таким чином:

$$PЗ = \sum P_1 \times 0 \% + \sum P_2 \times 35 \% / 100 + \sum P_3 \times 70 \% / 100 + \sum НП,$$

де PЗ - сума резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, що має бути сформований за станом на кінець місяця, виходячи з фактичного рівня простроченості кредитів;

$\sum P_1$ - сума залишків заборгованості за всіма кредитами з простроченістю 1-го рівня;

$\sum P_2$ - сума залишків заборгованості за всіма кредитами з простроченістю 2-го рівня;

$\sum P_3$ - сума залишків заборгованості за всіма кредитами з простроченістю 3-го рівня;

$\sum НП$ - сума залишків заборгованості за всіма неповерненими та безнадійними кредитами.

Сума збитків визнається у прибутку чи збитку. Якщо в наступному періоді сума збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно пов'язаним з подією, яка відбувається після визнання зменшення корисності, то попередньо визнаний збиток від зменшення корисності сторнується за рахунок коригування резервів. Сума сторнування визнається у прибутку чи збитку. У разі неможливості повернення дебіторської заборгованості вона списується за рахунок створеного резерву на покриття збитків від зменшення корисності.

Рівень дефолту згідно облікової політики Спілки дорівнює 1,0 якщо не встановлені індивідуальні дані дефолту для дебітора. Станом на кожен звітну дату Спілка оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки КС використовує зміну ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента та порівнює його станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом станом на дату первісного визнання, і враховує при цьому обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Інша дебіторська заборгованість, це інші непохідні фінансові активи. Дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення права на отримання платежу згідно з договором або іншого юридичного права.

Якщо у кредитній спілці існує об'єктивне свідчення того, що дебіторська заборгованість не буде відшкодована, кредитна спілка створює відповідний резерв на знецінення та зменшує чисту балансову вартість дебіторської заборгованості до вартості їх відшкодування. Знецінення відображається у звіті про сукупний дохід. Кредитна спілка збирає об'єктивні свідчення щодо знецінення дебіторської заборгованості, використовуючи ті ж методи та оціночні розрахунки, що й у випадку знецінення фінансових активів, які обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка аналізує дебіторську заборгованість на предмет знецінення щоквартально окремо по кожному контрагенту. У залежності від умов, строків і сум грошових коштів, отриманих в ході погашення зазначених сум, кредитна спілка створює резерв на знецінення по кожному боржнику.

Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні передбачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

Інші фінансові інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю – це інвестиції до капіталів інших установ (пайові внески в об'єднану кредитну спілку), які не є асоційованими або дочірніми. За відсутності інформації для визначення справедливої вартості цих фінансових активів, собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості.

3. Фінансові зобов'язання кредитної спілки

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є: контрактним зобов'язанням надати грошові кошти чи інший фінансовий актив; обмінятися фінансовими інструментами з іншим суб'єктом господарювання на умовах, що є потенційно не вигідними.

Фінансові зобов'язання кредитної спілки в основному складаються з:

- **внесків (вкладів) на депозитні рахунки членів спілки;**
- **кредитів, отриманих від об'єднаної кредитної спілки;**
- **коштів, залучених від інших кредитних спілок або інших фінансових установ.**

Така заборгованість обліковується з моменту надання кредитній спілці грошових коштів або інших активів.

Початкове визнання залучених коштів відбувається за їх вартістю, яка є справедливою вартістю отриманих коштів, за вирахуванням будь-яких понесених витрат на проведення операцій.

Після первісного визнання залучені кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Доходи та витрати відображаються у звіті про сукупний дохід, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

За відсутності витрат на проведення операцій балансова вартість (амортизована собівартість) розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

Крім цього до інших фінансових зобов'язань кредитної спілки за МСФЗ відносяться **зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал.**

Професійні судження щодо цього питання наведені у примітці 4.11.

Згідно чинного законодавства та статуту зворотні внески членів кредитної спілки підлягають викупу на вимогу за сумою їх випуску. При первісному визнанні кредитна спілка оцінює ці фінансові зобов'язання за справедливою вартістю. Оскільки ці частки підлягають викупу на вимогу, кредитна спілка визначає справедливую вартість таких фінансових зобов'язань, в сумі яка є неменшою, ніж сума, що підлягає сплаті за вимогою. Відповідно, кредитна спілка класифікує максимальну суму до сплати за вимогою як фінансові зобов'язання згідно з положеннями про викуп.

4. Основні засоби та нематеріальні активи

Первісна вартість придбаних основних засобів (далі – ОЗ) та нематеріальних активів складається з витрат на придбання та введення їх в експлуатацію.

Після визнання активом об'єкту основних засобів чи нематеріальних активів кредитна спілка застосовує оцінку за моделлю собівартості, згідно якої об'єкт обліковується за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів. Витрати на незначний ремонт й технічне обслуговування відносяться на витрати в міру їх здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а залишкова вартість заміненої частини (компонента) відноситься на витрати в звіті про сукупний дохід звітного періоду.

Витрати, пов'язані з нематеріальними активами (наприклад, його обслуговування), відносяться на видатки по мірі їх здійснення.

У разі знецінення основних засобів їх вартість зменшується до вартості очікуваного відшкодування або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію залежно від того, яка з цих двох величин є вищою. Зменшення балансової вартості відноситься на фінансові результати. Витрати на знецінення активу, визнані в попередніх періодах, сторнуються, якщо відбулася зміна оцінок, застосованих для визначення очікуваного відшкодування, або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у складі фінансових результатів у звіті про сукупний дохід.

Незавершене будівництво в обліку відображається за первісною вартістю. Після завершення будівництва активи включаються до класу будівель і споруд за первісною вартістю. Незавершене будівництво не амортизується до того часу, доки актив не буде готовий до використання.

Амортизація

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив

не використовується або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю.

Мінімальні строки експлуатації основних засобів:

офісні приміщення	60 років
транспортні засоби	20 років
еом та обладнання	2 – 15 років
інструменти, прилади та інвентар	5-12 роки
інші	12 років

Остаточний строк використання ОЗ визначається окремо за кожним об'єктом.

Ліквідаційна вартість активу – це попередньо оцінена сума, яку кредитна спілка отримала би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив є застарілим та перебуває в стані, очікуваному по закінченні строку його корисної експлуатації. Ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо кредитна спілка має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його експлуатації.

До нематеріальних активів в кредитній спілці відносяться ліцензії на здійснення діяльності та ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення. Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації не підлягають амортизації. На термін корисної служби нематеріального активу в основному впливають правові чинники які можуть обмежувати період контролю кредитною спілкою доступу до економічних вигід від використання активу. Строки експлуатації нематеріальних активів Кредитної спілки складають 3-5 років.

5. Активи призначені для продажу

Кредитна спілка класифікує необоротні активи (або групу вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Кредитна спілка оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), кредитна спілка відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

6. Операційна оренда

Коли Кредитна спілка виступає в ролі орендаря в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, в основному не передаються орендодавцем Кредитній спілці, загальна сума орендних платежів відноситься на витрати із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

7. Податки на прибуток

Податки на прибуток відображаються у фінансовій звітності відповідно до законодавства, яке вступило в дію або має бути введено в дію станом на кінець звітного періоду.

Кредитна спілка станом на 31.12.2018 р. є платником податку на прибуток.

За звітний рік кредитна спілка подає до ДФС України звіт за 2018 р. – Податкову декларація з податку на прибуток підприємств.

Поточний податок – це сума, яку, як очікується, необхідно буде сплатити або відшкодувати у податкових органів щодо оподаткованого прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Якщо фінансова звітність затверджується до подачі відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток, відображені у складі адміністративних та інших операційних витрат.

8. Забезпечення за зобов'язаннями та платежами

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами – це не фінансові зобов'язання, сума й термін яких не визначені. Вони нараховуються, коли кредитна спілка має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, що виникло внаслідок минулих подій, та існує ймовірність, що для погашення такого зобов'язання знадобиться відтік ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім ступенем точності.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

9. Виплати працівникам та відповідні відрахування

Зарплата, внески до фондів соціального страхування, щорічні відпускні та лікарняні, нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками кредитної спілки крім преміальних за підсумками року.

Кредитна спілка визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Кредитна спілка визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток – під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

Кредитна спілка не має додаткових схем пенсійного забезпечення, крім участі в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відноситься відповідна заробітна плата.

10. Визнання доходів та витрат

Процентні доходи та витрати визнаються в звіті про сукупний дохід для всіх боргових інструментів (крім тих, що обліковуються за справедливою вартістю) за принципом нарахування з використанням методу ефективної процентної ставки. За цим методом сплачені або отримані учасниками договору комісії, що є невід'ємною частиною розрахунку ефективної процентної ставки, витрати на проведення відповідної операції, а також премії та дисконти визнаються протягом періоду дії фінансового інструменту і включаються до процентних доходів або витрат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Усі інші доходи і витрати визнаються за принципом нарахування в тому періоді в якому вони здійснені отримані (понесені).

11. Капітал кредитної спілки

Класифікація фінансових інструментів в якості капіталу здійснюється кредитною спілкою при дотриманні таких умов:

До інструментів капіталу застосовуються загальні вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації фінансових активів, включно з аналізом договірних грошових потоків і бізнес-моделі. Однак, оскільки за своєю природою інструменти капіталу не дають безумовного права на отримання грошових коштів, а будь-які платежі за ними прямо залежать від результатів діяльності емітента, то грошові потоки за інструментами капіталу ніколи не є виплатами основного боргу та відсотків. Обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал, які повертаються члену в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою Кредитної спілки відповідного рішення визнаються у представлений фінансовій звітності фінансовими зобов'язаннями.

Відсотки, пов'язані з цими фінансовими інструментами відповідно до 11 тлумачення КТМФЗ 2 «Частки учасників кооперативних суб'єктів господарювання та подібні інструменти» є витратами незалежно від того, яку юридичну форму мають сплачені суми (дивіденди, відсотки чи щось інше).

Відповідно до статуту кредитної спілки:

Резервний капітал призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

У зв'язку із отриманням Кредитною Спілкою значної суми збитків у 2017 році, частина резервного капіталу у сумі 473 тис. грн. була направлена на покриття збитків.

Надходження до резервного капіталу в поточному році склали:

- **безповоротні вступні внески – 42 тис. грн.**
- **необов'язковий членський внесок до резервного капіталу – 574 тис. грн.**

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Резервний капітал	2696	2553
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(617)	(746)
Всього власний капітал	2079	1807

Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і

необоротних засобів. Рішенням загальних зборів може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал. У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитної спілки додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків. Також положенням про фінансове управління та Порядком розподілу доходів та покриття збитків встановлена черговість використання капіталу на покриття збитків.

Статутом кредитної спілки визначений порядок розподілу доходу:

Нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, який визначається за касовим методом визнання доходів, розподіляється за рішенням загальних зборів. При цьому в першу чергу відбувається необхідне поповнення капіталу та резервів.

Розподіл доходів кредитної спілки протягом року відбувається в порядку, визначеному рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Кредитна спілка контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності відповідно до вимог Розпорядження Нацкомфінпослуг №7 «Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок».

12. Умовні активи та зобов'язання

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигід є ймовірним.

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань надається, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації призведе до серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

13. Пов'язані сторони

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

Одним з основних принципів діяльності кредитної спілки Законом України «Про кредитні спілки» визначено рівноправність її членів. Вищим органом управління кредитної спілки є загальні збори її членів. Усі члени кредитної спілки (в т.ч. члени органів управління) мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайового та інших внесків, а також при отриманні фінансових послуг.

Враховуючи зазначене пов'язаними особами для отримання фінансових послуг кредитна спілка визначає всіх членів органів управління та їх близькі родичі.

По пов'язаних сторонах в фінансовій звітності розкривається така інформація: розмір наданої фінансової послуги; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань (з урахуванням зворотних внесків в капітал) в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави. Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у примітці 20.

14. Зміни в обліковій політиці, облікових оцінках, виправлення суттєвих помилок та подання їх у фінансових звітах

Кредитна спілка змінює облікову політику, якщо зміна:

- 1) вимагається МСФЗ;
- 2) приводить до надання достовірної та доречної інформації про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки.

Кредитна спілка для здійснення ретроспективного застосування зміни облікової політики має коригувати залишок кожного компонента власного капіталу на початок періоду, на який впливає ця зміна, за найперший поданий попередній період, а також коригувати інші порівнювальні суми таким чином, немов би облікова політика застосовувалася завжди. Якщо ретроспективне застосування змін облікової політики є неможливим за один конкретний попередній звітний період або кілька поданих попередніх періодів, то кредитна спілка застосовує нову облікову політику станом на початок найпершого періоду, щодо якого ретроспективне застосування є можливим.

Кредитна спілка застосовує нову облікову політику перспективно, якщо на початок поточного періоду неможливо визначити кумулятивний вплив нової облікової політики до всіх попередніх періодів.

15. Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСФЗ під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у примітці 11.

16. Основні оцінки та судження під час застосування принципів бухгалтерського обліку

Кредитна спілка використовує оцінки, припущення і професійні судження, які впливають на суми активів і зобов'язань, що відображені в фінансовій звітності за представлені періоди та

відображатимуться в фінансовій звітності за наступний фінансовий рік. Оцінки та судження регулярно переглядаються й базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованим. Найсуттєвіші оцінки та судження були такими:

Безперервність діяльності

Керівництво кредитної спілки, здійснило оцінку щодо можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що кредитна спілка має ресурси для продовження діяльності у досяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості кредитної спілки здійснювати безперервну діяльність. Таким чином, складання фінансової звітності здійснювалось виходячи з принципу безперервності діяльності.

Резерви під знецінення кредитів та дебіторської заборгованості

Кредитна спілка регулярно перевіряє свій кредитний портфель щодо можливого знецінення. Під час визначення того, чи потрібно визнавати витрати на формування резервів під знецінення, керівництво кредитної спілки застосовує професійні судження про наявність ознак, що свідчать про зменшення майбутніх грошових потоків за кредитами та дебіторською заборгованістю. Такий показник може включати дані, які можна визначити та які характеризують негативну зміну платоспроможності позичальників, а також зміну економічних умов, пов'язаних з невиконанням зобов'язань за наданими кредитами. Під час розрахунку майбутніх грошових потоків кредитна спілка застосовує оцінки на основі минулого досвіду щодо витрат, пов'язаних з активами з подібними характеристиками кредитного ризику, аналогічними до тих активів у портфелі, які використовувалися для прогнозування майбутніх грошових потоків. Методика та припущення, що використовуються для оцінки сум і строків майбутніх грошових потоків, постійно аналізуються для уникнення будь-якої розбіжності між розрахунковими і фактичними витратами.

Інші джерела невизначеності.

Оцінки, які особливо чутливі до змін, стосуються резерву від знецінення дебіторської заборгованості, визначення справедливої вартості довгострокової дебіторської та кредиторської заборгованості-резерви сумнівної заборгованості, резерви майбутніх виплат (резерв відпусток). На думку керівництва, вживаються усі необхідні заходи для підтримки життєздатності та зростання діяльності у поточних умовах.

Основні припущення стосовно майбутнього та інших ключових джерел виникнення невизначеності оцінок на дату балансу, які мають значний ризик стати причиною внесення суттєвих коригувань у балансову вартість активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду, представлені таким чином:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Довгострокова кредиторська заборгованість	8205	8059
Поточні забезпечення	81	183
Резерв під збитки	<u>830</u>	<u>659</u>

Спілка використовує оцінки та робить допущення, які здійснюють вплив на показники, які відображені в фінансовій звітності на протязі наступного фінансового року. Оцінки та судження підлягають постійному аналізу та обумовлені минулим досвідом керівництва та інших факторах, в тому числі на очікуваннях відносно майбутніх подій.

Судження, які здійснюють найбільш значний вплив на показники, відображені в фінансовій звітності та оцінки, які можуть призвести до необхідності суттєвого коригування балансової вартості активів та зобов'язань на протязі наступного фінансового року, включають наступне:

Ставка дисконтування в поточному році не змінювалась та складає у 2018р.– 14,5% .

Строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів та їх ліквідаційної вартості. Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів та нематеріальних активів залежить від професійного судження керівництва, яке ґрунтується на досвіді роботи з аналогічними активами. При визначенні строків корисного використання активів керівництво бере до уваги умови очікуваного використання активів, моральний, технічний знос і умови праці, в яких будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-якого з цих умов або оцінок може в результаті привести до коригування майбутніх норм амортизації.

Порядок визначення ефективної ставки відсотку

Порядок розрахунку ефективної ставки відсотка під час первісного визнання фінансового інструменту визначається кредитною спілкою з метою забезпечення підготовки фінансової звітності відповідно до МСФЗ.

Кредитна спілка самостійно визначає порядок обчислення ефективної ставки відсотка залежно від програмно-технічного забезпечення облікового процесу та з урахуванням професійного судження оснований на принципах МСФЗ.

Класифікація та оцінка фінансових інструментів в якості капіталу

На сьогоднішній день в Україні існують складнощі в правильності тлумачення та застосування кредитними спілками вимог МСФЗ щодо елементів їх капіталу та розподілу доходу (прибутку) на пайові внески членів кредитних спілок.

Ці складнощі виникають, в першу чергу, у зв'язку із особливістю національного законодавства щодо визначення складових капіталу кредитних спілок.

Професійне судження управлінського персоналу базувалось на основі аналізу положень МСФЗ по схожим питанням, яке викладене в примітках 4.3 та 4.11.

Визначення критерію суттєвості (істотності) інформації в фінансовій звітності

Суттєвість (істотність) з точки зору МСФЗ застосовується кредитною спілкою для: визнання, оцінки і деталізації статей фінансової звітності та розкриття інформації в фінансовій звітності.

Керівництво кредитної спілки застосовує професійне судження щодо суттєвості (істотності) інформації для врахування ряду чинників і обставин, які є специфічними для її діяльності, результати якої розкриваються спілкою в фінансовій звітності. Визначення істотності інформації, серед іншого, вимагає від кредитної спілки і розуміння того, хто є користувачами фінансової звітності та які рішення вони приймають на її основі.

Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Методики та припущення, які використовуються для оцінки справедливої вартості фінансових інструментів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, включають наступне:

- вважається, що справедлива вартість наступних видів фінансових активів дорівнює їх балансовій вартості:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- короткострокові (до трьох місяців) фінансові активи (кошти в банках);

- інші фінансові активи, включаючи дебіторську заборгованість (враховуючи короткостроковий характер таких активів);
- вважається, що справедлива вартість наступних видів фінансових зобов'язань дорівнює їх балансовій вартості:
  - короткострокові (до трьох місяців) фінансові зобов'язання;
  - кошти на вимогу фізичних, юридичних осіб, небанківських фінансових установ;
  - інші фінансові зобов'язання, включаючи кредиторську заборгованість (враховуючи короткостроковий характер таких зобов'язань).

Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Аналіз фінансових інструментів, що обліковуються за амортизованою собівартістю

(в тисячах гривень)

Найменування статті	Станом на 31.12.17р.		Станом на 31.12.18р.	
	справедлива вартість	балансова вартість	справедлива вартість	балансова вартість
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1439	1439	1506	1506
- кошти на рахунках в банку	530	530	677	677
Поточні фінансові інвестиції (депозити строком понад 90 днів)	711	711	600	600
Довгострокова заборгованість (видані кредити зі строком погашення більше 12 міс)	10735	10817	8505	8537
резерв під очікувані кредитні збитки	0	(81)	0	(28)
Нарахована сума дисконту		(1)		(4)
Довгострокова заборгованість (пайові внески зі строком погашення більше 12 міс)	48	105	73	109
Нарахована сума дисконту		(57)		(36)
дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	288	361	321	391
резерв під очікувані кредитні збитки	0	(73)	0	(70)
Інша поточна дебіторська заборгованість	6673	7178	11742	12474
резерв під очікувані кредитні збитки	0	(505)	0	(732)
Усього фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю	19 894	19 894	22 747	22 747
фінансові зобов'язання:				
Інші довгострокові зобов'язання	8059	8062	8205	8208
Нарахована сума дисконту		(3)		(3)
- поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	9847	9847	8492	8492
- інші фінансові зобов'язання	928	928	5435	5435
Усього фінансових зобов'язань, що обліковуються за амортизованою вартістю	18 834	18 834	22 132	22 132

Припинення визнання фінансових активів

Керівництво застосовує професійні судження для того, щоб визначити, чи всі суттєві ризики та вигоди, пов'язані з володінням фінансовими активами, передаються контрагентам, та щоб визначити, які ризики та вигоди являються найбільш суттєвими. Керівництво Спілки оцінює зменшення корисності фінансових активів по даті коли була отримана інформація про погіршення фінансового стану позичальника. В звітному році був проведений перерахунок резерву під очікувані кредитні збитки, сума резерву збільшена загалом на 171 тис. грн. Більш детально дані про зміни у сумах простроченої заборгованості та резервах наведені нижче:

<i>(в тисячах гривень)</i>	прострочені від 91 до 180 днів	прострочені від 181 до 365 днів	прострочені понад 12 місяців	прострочені відсотки за кредитами	Всього
Резерв на 31.12.2017 р.	63	33	490	73	659
Збільшення резерву			215		215
Зменшення резерву	31	10		3	44
Резерв на 31.12.2018 р.	32	23	705	70	830

Примітка 5. Нові та переглянуті стандарти, які не набрали чинності:

МСФЗ, Роз'яснення КРМФЗ (IFRIC) та поправки до МСФЗ, які вступили в силу вперше для річної фінансової звітності для року, що закінчився 31.12.2018.

В 2018 році Кредитна Спілка почала застосовувати наступні зміни та удосконалення до стандартів, які набрали чинності з 1 січня 2018 року:

- ✓ МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами»;
- ✓ МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»;
- ✓ Удосконалення 2015-2017 рр. (В частині застосування поправок до МСБО (IAS) 23 «Витрати на позички»).

Зазначені зміни і удосконалення не зробили істотного впливу на фінансову звітність КС. Деякі нові стандарти, інтерпретації та поправки до стандартів, розкриті в фінансовій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, ще не вступили в силу і не застосовувалися Спілкою достроково.

Вплив зазначених положень наступний:

МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами» Стандарт забезпечує єдину комплексну модель обліку виручки на основі п'яти-ступінчастої моделі, яка може застосовуватися до всіх договорів з клієнтами. П'ять кроків до моделі:

- ідентифікувати договір з клієнтом;
- ідентифікувати виконання зобов'язань за договором;
- визначити ціну операції;
- розподілити ціну операції на зобов'язання виконавця за договором;
- визнавати виручку, в момент (по мірі) виконання зобов'язання виконавця.

Новий стандарт по визнанню виручки є всеосяжним і застосовується до всіх договорів з клієнтами, крім тих, які спеціально були виключені зі сфери його застосування. Згідно МСФЗ (IFRS) 15 виручка визнається в сумі, що відображає винагороду, право на яку організація очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг клієнту. Однак, процентний і комісійний дохід, який є невід'ємною частиною фінансових інструментів і договорів оренди, виходить за рамки вимог МСФЗ (IFRS) 15 та буде регулюватися іншими застосовними стандартами (МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» і МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»). В результаті, застосування даного стандарту не вплине на дохід Кредитної Спілки.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» Запровадження МСФЗ 9 за оцінкою управлінського персоналу не призвело до збільшення рівня збитків та не вплинуло на балансову вартість активів, накопичений прибуток, капітал.

- класифікація й оцінка фінансових активів і фінансових зобов'язань ґрунтується на бізнес-моделі, яка використовується для управління фінансовим активом, а також на характеристиках грошових потоків, передбачених договором;
- формування резервів під знецінення фінансових активів побудоване на моделі «очікуваних збитків»;

– облік хеджування тісно пов'язаний з діяльністю з управління ризиками.

Похідні фінансові інструменти, які вбудовані у фінансові активи, не відокремлюються, замість цього оцінюється весь гібридний інструмент із метою його класифікації за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року. У зв'язку з тим, що застосовувані Кредитною спілкою оцінки не зазнали змін із введенням МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», то інформація, наведена спілкою у фінансовій звітності станом на 31.12.2017 року повністю співставна з інформацією станом на 01.01.2018 року та не потребує проведення коригувань в початкових залишках фінансової звітності.

Зміни в класифікації фінансових активів та інструментів наступні:

Фінансові активи та інструменти	Оцінка за МСФЗ (IAS) 39 станом на 31.12.2017	Оцінка за МСФЗ (IFRS) 9 станом на 01.01.2018
Грошові кошти в касі та на рахунку	Позики та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість
депозити в банках	Позики та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість
фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Позики та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість
Інші фінансові активи	Позики та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість
векселі видані	Кредиторська заборгованість	Амортизована собівартість

Впливу першого застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» на Звіт про фінансовий стан станом на 1 січня 2018 року не відбулося.

Початкові залишки станом на 01.01.2018р. не коригувалися в зв'язку з переглядом оцінки фінансових активів у відповідності до МСФЗ №9.

МСБО (IAS) 23 «Витрати на позички» – витрати на позики, що підлягають капіталізації.

В даних поправках пояснюється, що коли кваліфікований актив готовий до використання за призначенням або продажу і деякі позики, отримані спеціально для придбання кваліфікованого активу, залишаються непогашеними на цю дату, суму таких позик необхідно включити в суму коштів, які організація запозичує на спільні цілі. У новій редакції § 14 уточнив процедуру розрахунку витрат, які дозволено капіталізувати, у разі залучення позик на загальні цілі. Рада з МСБО наголосила, що підприємство повинне виключати з розрахунку ставки капіталізації суму витрат на позики, отримані спеціально задля придбання кваліфікованого активу до завершення всіх робіт, необхідних для доведення цього активу до стану його цільового використання або продажу. Очікується, що дані поправки не матимуть впливу на фінансову звітність КС.

МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства». Продаж чи розподіл активів між інвестором та його асоційованими підприємствами чи підприємствами спільної діяльності.

Дані поправки усувають протиріччя, яке давно існує щодо обліку операцій із спільним підприємством, шляхом введення нового розподільного критерію (а саме, чи є об'єкт продажу бізнесом),

Поправки передбачають підхід, жорстко прив'язаний до визначення поняття «бізнес». Це визначення є ключовим фактором при вирішенні питання про те, в яких межах слід визнавати прибуток, що в свою чергу чинить тиск на судження, яке застосовується при вирішенні даного питання.

Дані поправки також вводять новий незвичний порядок обліку, який не передбачає ні фактичної вартості, ні повноцінного збільшення певних часток участі, які залишилися в переданих активах, які не становлять собою бізнес

Дата застосування ще не затверджена. Рада з МСФЗ прийняла рішення відкласти офіційну дату вступу в силу даних поправок на невизначений термін. Дострокове застосування буде, як і раніше дозволено.

КС не очікує, що застосування вищеназваних поправок вплине на фінансову звітність.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

МСФЗ (IFRS) 16 замінює собою МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди», Роз'яснення ПКТ (SIC) 15 «Операційна оренда - стимули» і Роз'яснення ПКТ (SIC) 27 «Визначення сутності операцій, які мають юридичну форму оренди». МСФЗ (IFRS) 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСФЗ (IAS) 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю і короткострокової оренди (тобто оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (тобто зобов'язання по оренді), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (тобто актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання по оренді при настанні певної події (наприклад, зміну термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання по оренді в якості коригування активу в формі права користування.

Крім цього, МСФЗ (IFRS) 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСФЗ (IAS) 17.

МСФЗ (IFRS) 16 набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Кредитна спілка є Орендарем та оцінить вплив на фінансову звітність за датою вступу стандарту.

МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій»	Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Виплати на основі акцій», в яких розглядаються три основних аспекти: вплив умов переходу прав на оцінку операцій з виплат на основі акцій з розрахунками грошовими коштами; класифікація операцій по виплатах на основі акцій з умовою розрахунків на нетто-основі для зобов'язань з податку, утримуваного у джерела; облік зміни умов операції з виплат на основі акцій, в результаті якого операція перестає класифікуватися як операція з розрахунками грошовими коштами і починає класифікуватися як операція з розрахунками пайовими інструментами. При прийнятті поправок організації не зобов'язані перераховувати інформацію за попередні періоди, проте дозволяється ретроспективне застосування за умови застосування поправок щодо всіх трьох аспектів і дотримання інших критеріїв. Поправки набувають чинності для річних
--	---

	<p>періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Спілка не має подібних операцій в звітному періоді тому не очікує істотного ефекту в результаті застосування даних поправок.</p>
МСФЗ 4 «Страхові контракти»	<p>До 01 січня 2021 р., коли набуде чинності МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти» Рада з МСБО запровадила зміни до МСФЗ 4, що дозволяють за бажанням обрати один із двох альтернативних підходів: або відтермінування, або так званий «підхід накладання». Із першим більш менш усе зрозуміло: це просто можливість для суб'єктів господарювання у страховій галузі відстрочити перехід на МСФЗ 9 до 2021 року. Другий варіант — це можливість рекласифікації із прибутків та збитків до іншого сукупного доходу частки прибутків або збитків за активами, що мають стосунок до страхових контрактів. Унаслідок декласифікації додаткова волатильність у прибутках та збитках зникне. Спілка не очікує, що дані зміни матимуть вплив на фінансову звітність.</p>
МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»	<p>У квітні 2016 року Рада з МСБО додала до стандарту МСФЗ 15 коригування, прояснюючи деякі вимоги, що до того моменту лишалися не повністю зрозумілими. Хоча базові принципи залишились незмінними, розробники міжнародних стандартів зробили чимало, аби забезпечити прозорість цих принципів. Усі рішення приймалися за участю експертної групи з переходу на МСФЗ 15 — Transition Resource Group (TRG).</p> <p>Уточнення в стандарті стосувалися:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ідентифікації зобов'язань до виконання за договором; • визначення приналежності компанії до так званих принципалів (безпосередніх постачальників товарів чи послуг) або агентів (себто сторін, відповідальних лише за фактичну доставку товару чи послуги покупцю); • ліцензування (чи повинна виручка за надання ліцензії третій стороні визнаватися в певний момент часу або впродовж певного проміжку часу). <p>Також Рада з МСБО надала два тимчасових звільнення від вимог стандарту на період переходу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • можливість не переобліковувати договори, завершені на початок найбільш раннього періоду, поданого в звіті (актуально насамперед для підприємств на повністю ретроспективному підході); • можливість не переобліковувати договори, до яких було внесено зміни, до початку найбільш раннього періоду, поданого в звіті, а замість цього відобразити загальний ефект усіх модифікацій на цю дату. <p>Зміни набули чинності 1 січня 2018 р. <i>В результаті, застосування даного стандарту не вплине на дохід КС.</i></p>
МСБО 40 «інвестиційна нерухомість»	<p>Зі змінами в цьому стандарті Рада з МСБО не дуже поспішала. Перший варіант цільових коригувань був запропонований ще в листопаді 2015 року, тоді як традиційний консультаційний період тривав аж до середини лютого 2017 року. Лише в грудні Рада представила остаточний варіант коригувань, головна мета яких полягала у проясненні порядку переведення нерухомості до інвестиційної категорії або з інвестиційної категорії (§ 57 стандарту), що має відбуватися «тоді і тільки тоді, коли відбувається зміна у використанні».</p> <p>Багато хто звертався до постійного Комітету з інтерпретацій у складі Ради з МСБО стосовно пояснень щодо того, чи можна здійснювати переведення нерухомості в процесі створення (будівництва), класифікованої раніше як запаси, до категорії інвестиційної, якщо</p>

	<p>відбулися зміни в її використанні. Рада погодилася внести зміни до § 57, де нині застережено, що подібна рекласифікація можлива, але тільки якщо справді відбулася зміна у використанні нерухомого майна. Нова редакція § 57 зазначає, що зміна характеру використання відбувається тоді, коли об'єкт починає/припиняє відповідати визначенню інвестнерухомості. Крім того, нова редакція цього параграфу вказує на те, що свідоцтва таких змін, перелічені в § 57, є лише прикладами. Відповідні зміни до МСБО 40 набули чинності з початку 2018 р. <i>КС не має на балансі об'єктів інвестиційної нерухомості, тому не очікує істотного ефекту в результаті застосування даних поправок.</i></p>
<p>КТМФЗ 22 «Операції в іноземній валюті та сплачена авансом компенсація»</p>	<p>Новий додаток у звітності з МСФЗ, актуальний із початку 2018 року — це Тлумачення до стандартів МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів». КТМФЗ 22 «Транзакції з іноземною валютою та облік авансів» було представлено в остаточному варіанті Комітетом із Тлумачень МСФЗ (входить у склад Ради з МСБО) у грудні 2016 року для прояснення вибору обмінних курсів у випадку з передоплатами (авансами) в транзакціях із іноземними валютами. Комітет із Тлумачень дійшов висновку, що:</p> <ul style="list-style-type: none"> • датою транзакції з іноземною валютою з метою визначення обмінного курсу є дата первісного визнання немонетарного активу або немонетарного зобов'язання, що виникають унаслідок передоплати отриманої або виплаченої; • у випадку кількох транзакцій із виконанням або отриманням передоплати організація визначає дату для кожної транзакції окремо. <p>Поточна діяльність КС відповідає вимогам роз'яснення, тому не впливає на фінансову звітність</p>

Удосконалення 2014–2016 рр.

<p>МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»</p>	<p>Зміни до цього стандарту були додані в грудні 2016 року як частина щорічного оновлення міжнародних стандартів фінансової звітності за період 2014–2016 рр. Вони були дуже обмеженими й стосувалися вилучення з тексту §§ E3–E7 (у розділі про короткострокові звільнення від МСФЗ) як таких, що надалі не потрібні. <i>Дані поправки вступають в силу з 1 січня 2018 року. Дані поправки не застосовуються до КС.</i></p>
<p>МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»</p>	<p>МСБО 7 був змінений в рамках проекту Ради з МСФЗ - «Ініціатива по розкриттю інформації» для покращення подання та розкриття інформації у фінансовій звітності. МСБО 7 доповнено вимогами до розкриття суттєвої інформації про зміни в зобов'язаннях, пов'язаних з фінансовою діяльністю кредитної спілки (§ 44А МСБО 7). Кредитній спілці в звіті необхідно розкрити інформацію про такі зміни зобов'язань, пов'язаних з фінансовою діяльністю: а) зміни внаслідок грошових потоків від фінансової діяльності; б) зміни внаслідок отримання або втрати контролю над дочірніми</p>

	<p>підприємствами або іншим бізнесом; в) вплив змін валютних курсів; г) зміни справедливої вартості; ґ) інші зміни</p> <p>Поправки стосуються тих зобов'язань, грошові потоки, за якими класифіковано у звіті про рух грошових коштів як потоки від фінансової діяльності. Потреби в розкритті застосовуються також і щодо змін у фінансових активах у разі, якщо наявні або майбутні грошові потоки за цими фінансовими активами будуть включені до складу грошових потоків від фінансової діяльності.</p> <p>Важливо показати зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, окремо від змін у інших активах та зобов'язаннях. Ретроспективно вимога не застосовується, і за порівняльний період інформація не наводиться.</p>
<p>МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»</p>	<p>З 1 січня 2018 року набув чинності оновлений стандарт МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства», зміни до якого було внесено Рада з МСБО у грудні 2016 року уточнила, що вибір оцінки інвестицій в асоційовані та спільні підприємства за справедливою вартістю з відображенням результату через прибутки чи збитки, який може здійснюватися підприємством, що є організацією венчурного капіталу (пайовим фондом або аналогічною структурою, зокрема страховим фондом інвестиційного типу, або якщо володіння частками здійснюється нею саме через таку структуру), має робитися окремо для кожної інвестиції на дату первісного визнання. Ці зміни внесені до § 18 МСБО 28. Крім того, в § 36А цього стандарту деталізовано процедуру прийняття рішення щодо оцінки інвестиції, коли підприємство, що не є інвестиційною організацією, має частку участі в асоційованій компанії (спільному підприємстві), яке є інвестиційною організацією. Рада з МСФЗ перенесла дату вступу даних поправок в силу на невизначений термін, проте організація, яка застосовує дані поправки достроково, повинна застосовувати їх перспективно.</p> <p><i>КС не очікує істотного ефекту в результаті застосування даних поправок та не планує дострокового використання.</i></p>

Удосконалення 2015–2017 рр.

У грудні 2017 року до чинних стандартів були внесені декілька змін у межах проекту щорічних удосконалень міжнародних стандартів фінансової звітності за період 2015–2017 рр. Вказані покращення стосуються МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», МСФЗ 11 «Спільна діяльність», МСБО 12 «Податки на прибуток» та МСБО 23 «Витрати на позики».

<p>МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»</p>	<p>Змінений стандарт пояснює, що коли підприємство, яке мало активи та зобов'язання у спільній операції, отримує контроль над бізнесом, який є цією спільною операцією, воно переоцінює свої попередні частки володіння в цьому бізнесі згідно з вимогами § 42, оскільки така угода з придбання бізнесу розцінюється як поетапне придбання. це зазначено в § 42А.</p>
<p>МСФЗ 11 «Спільна діяльність»</p>	<p>Що стосується МСФЗ 11, то його оновлена редакція підкреслює, що коли підприємство, яке було учасником спільної операції, але не мало</p>

	спільного контролю, отримує спільний контроль над бізнесом, який є спільною операцією, воно не переоцінює свої попередні частки володіння в цьому бізнесі (новий § БЗЗВА).
МСБО 12 «Податки на прибуток»	МСБО 12 у новій редакції прояснив вимоги до визнання податкових наслідків у разі виплати дивідендів на момент визнання зобов'язань із виплати дивідендів. Тепер ці вимоги охоплюють усі податкові наслідки дивідендів. § 52Б було виключено, а той приклад, що йде після нього, ілюструє вимоги §§ 52А та 57А. Саме новий § 57А свідчить, що підприємство повинно застосовувати податкові наслідки дивідендів (у визначенні цього терміна в МСФЗ 9 «Фінансові інструменти») на момент визнання зобов'язань із виплати дивідендів, причому податкові наслідки більше пов'язані не з розподілом прибутків поміж власниками, а з минулими подіями, які згенерували ці прибутки. це означає, що підприємство має визнавати ці податкові наслідки у складі прибутків чи збитків, іншого сукупного доходу або власного капіталу залежно від того, де саме воно раніше визнавало такі події.
МСБО 23 «Витрати на позики»	МСБО 23 у новій редакції § 14 уточнив процедуру розрахунку витрат, які дозволено капіталізувати, у разі залучення позик на загальні цілі. Рада з МСБО наголосила, що підприємство повинне виключати з розрахунку ставки капіталізації суму витрат на позики, отримані спеціально задля придбання кваліфікованого активу до завершення всіх робіт, необхідних для доведення цього активу до стану його цільового використання або продажу.

Примітка 6. Розкриття статей фінансової звітності

Система МСФЗ строго не регламентує формат представлення звіту про фінансовий стан. У звіті про фінансовий стан суб'єкт господарювання подає поточні та непоточні активи і поточні та непоточні зобов'язання як окремі класифікації, за винятком тих випадків, коли подання в порядку зміни ліквідності дає інформацію, яка є надійною і найбільш доречною.

Для кредитних спілок, які є фінансовими установами подання активів та зобов'язань у порядку зростання чи зменшення ліквідності надає інформацію, що є обґрунтованою і більш доречною, ніж подання на основі поточні/непоточні, оскільки суб'єкт господарювання не постачає товари або послуги в межах операційного циклу, який можна чітко визначити.

Форми української фінансової звітності не дають можливості кредитним спілкам відобразити в ній інформацію про специфічні особливості їх діяльності. Тому кредитна спілка подає таку інформацію в цих примітках при описі статей звіту про фінансовий стан (Балансу).

Статті звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за МСФЗ не обов'язково класифікуються за ознакою операційності/неопераційності.

Кредитна спілка в цих примітках при розкритті інформації бере до уваги такі чинники, як суттєвість і характер, а також функцію статей доходу та витрат, з метою надання інформації, яка стосується її діяльності як фінансової установи (примітка 17).

Між тим типові форми Звіту про сукупний дохід та Звіту про рух грошових коштів, затверджені Мінфіном України для представлення фінансової звітності, заповнюються кредитною спілкою відповідно до такої класифікації звичайної діяльності спілки:

Операційна діяльності - діяльність з надання фінансових кредитів членам кредитної спілки та діяльність по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також операції, що забезпечують або виникають в наслідок проведення діяльності з надання фінансових послуг членам кредитної спілки.

Фінансова діяльності - діяльність, що призводить до зміни розміру власного та позикового капіталу кредитної спілки за рахунок залучення коштів від інших осіб, крім членів кредитної спілки. А також отримання та повернення зворотних внесків членів спілки крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Інвестиційна (інша) діяльність - діяльність з придбання та реалізації (ліквідації) необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів, у тому числі надання кредитів іншим кредитним спілкам.

Примітка 6.1 Основні засоби та Нематеріальні активи

Вартість основних засобів та нематеріальних активів, відображених в рядках 1000-1002, 1005, 1010-1012 Балансу, включає:

<i>(в тисячах гривень)</i>	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та інвентар	Інші основні засоби	Нематеріальні активи	Всього
Вартість на 31 грудня 2017 р.							
Первісна вартість	882	148	646	121	18	1	1816
Накопичений знос (амортизація)	118	72	29	60	6		285
Балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	779	144	8	58	3	1	993
Надходження	707	25					732
Нарахована амортизація (знос)	21	20	32	14	2		89
Вибуття				8	8		16
Вибуття амортизація (знос)				8	4		12
Інші зміни за рік				9	-10		-1
Інші зміни за рік (знос)	-1	1		3	-4		-1
Первісна вартість	1589	173	646	122		1	2531
Накопичений знос (амортизація)	138	93	61	69			361
Балансова вартість на 31.12.2018 р.	1451	80	585	53		1	2170

В графі «Інші зміни за рік» вказано рекласифікація інших основних засобів та коригування в наслідок округлення.

Примітка 6.2 Довгострокова дебіторська заборгованість

Кредити, надані членам кредитної спілки за строком погашення понад 12 місяців, балансова вартість яких відображена в рядку 1040 Балансу складають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Заборгованість за кредитами, строк повернення яких складає понад 12 місяців	8537	10817
Резерв під знецінення кредитів	(28)	(81)
Нарахована сума дисконту по довгостроковій заборгованості	(4)	(1)
Всього довгострокова заборгованість за кредитами, наданими членам кредитної спілки	8505	10 735
Пайові внески в ОКС	109	105
Нарахована сума дисконту по довгостроковій заборгованості	(36)	(57)
Всього довгострокова заборгованість	8578	10783

Примітка 6.3 Інша дебіторська заборгованість

Інша дебіторська заборгованість, балансова вартість якої відображена в рядку 1155 Балансу включає:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Розрахунки по поверненню збитків	36	42
Резерв на суму збитків	(36)	(42)
Розрахунки по судовим витратам	46	27
Розрахунки за короткостроковими кредитами	12428	7151
Резерв на суму короткострокових кредитів	(732)	(505)
Всього	11742	6673

Інша дебіторська заборгованість, це інші непохідні фінансові активи. Дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення права на отримання платежу згідно з договором або іншого юридичного права. Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні переплачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Всього кредити, надані членам кредитної спілки (за вирахуванням резервів та дисконту)	20201	17382
Кількість членів кредитної спілки, які мають заборгованість за кредитами	2571	2576

Примітка 6.4 Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів

Заборгованість за нарахованими відсотками за наданими кредитами членам кредитної спілки за, балансова вартість яких відображена в рядку 1140 Балансу складають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками	391	361
Резерв за нарахованими відсотками	(70)	(73)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	321	288

Примітка 6.5 Дебіторська заборгованість за виданими авансами

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами, відображена в рядку 1130 Балансу, складає:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	9	3
Всього	9	3

Примітка 6.6 Депозити в інших фінансових установах

Фінансові інвестиції, балансова вартість яких відображена в рядку 1160 Балансу, включає:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Грошові кошти на депозитних рахунках у банках, що розміщені на термін більше, ніж 90 днів	0	611
Внески (вклади) на депозитні рахунки в об'єднаній кредитній спілці	600	100
Мінус: резерв під знецінення заборгованості	-	-
Всього коштів в (заборгованості) інших фінансових установах	600	711

За станом на 31 грудня 2017 року та на 31 грудня 2018 року всі кошти на депозитах є непростроченими, не знеціненими і не забезпечуються заставою.

Примітка 6.7 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти, відображені в рядку 1165 Балансу, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017р.
Грошові кошти у касі	829	909
Грошові кошти на банківських рахунках	106	530
Грошові кошти на депозитних рахунках до запитання та зі строком повернення менш ніж на 90 днів	571	0
Всього грошові кошти та їх еквіваленти	1506	1439

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти та кошти на банківських рахунках кредитної спілки. Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів.

Примітка 6.8 Фінансові зобов'язання

1. **Залучені кошти членів кредитної спілки**, балансова вартість яких відображена в рядках 1515, 1610, 1690 Балансу, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Інші довгострокові зобов'язання (рядок 1515), у т.ч.	8205	8059
залучені кошти зі строком погашення понад 12 міс.	7420	7279
зворотні обов'язкові внески пайового типу	899	893
Нарахована сума дисконту	(114)	(113)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями – залучені кошти на строк понад 12 місяців із датою погашення в поточному році (рядок 1610)	8492	9847
Інші поточні зобов'язання (рядок 1690), у т.ч.:	5435	928
заборгованість за залученими коштами на строк менше ніж 12 міс.	5027	727
заборгованість за нарахованими відсотками за залученими коштами	408	201
заборгованість за кредитами, наданими ОКС	0	0
інша заборгованість	0	0
Всього зобов'язання за залученими коштами:	22132	18834
Кількість членів кредитної спілки, які мають внески (вклади)	317	297

2. **Інші зобов'язання**, балансова вартість яких відображена в рядках 1620, 1625, 1630 Балансу, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	Рядок балансу	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620	79	77
Кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625	39	19
Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1630	38	29
Всього інші зобов'язання		156	125

Примітка 6.9 Інші поточні забезпечення

Інші поточні забезпечення, балансова вартість яких відображена в рядку 1660 Балансу, включає:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Нараховані забезпечення на виплату відпусток	81	183

Примітка 6.10 Капітал кредитної спілки

Власний капітал Кредитної спілки, відображений в рядках 1405, 1415, 1420 Балансу, складається з таких компонентів:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Капітал у дооцінках	478	478
Резервний капітал, сформований за рахунок у т.ч.:	2696	2553
<i>вступних внесків</i>	441	399
<i>доходу</i>		
<i>необов'язкових членських внесків</i>	2255	2154
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(617)	(746)
Всього капітал	2557	2285

Рух складових капіталу відображений у Звіті про власний капіталу.

Кредитна спілка формує резервний капітал відповідно до положення про фінансове управління. Джерела формування резервного капіталу передбачені статутом та положенням про фінансове управління кредитної спілки. Порядок розподілу прибутку зазначено в примітці 4.11.

Примітка 6.11 Доходи та витрати кредитної спілки

1. *Інші операційні доходи кредитної спілки*, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2120 відповідно, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Проценти за кредитами, наданими членам кредитної спілки	7674	6615
Відшкодування раніше списаних активів	44	143
Доходи від відшкодування судових витрат	11	10
Всього інші операційні доходи	7729	6768

2. *Операційні витрати кредитної спілки*, відображені в складі операційних та фінансових витрат в Звіті про сукупний дохід в рядках 2130, 2180, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Адміністративні витрати, в т.ч.:	3853	3627
матеріальні витрати	204	177
витрати на оплату праці	1694	1488
відрахування на соціальні заходи	352	316
амортизація	88	326
інші витрати	1515	1320
Інші операційні витрати, в т.ч.:	4333	3862
нараховані проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів кредитної спілки	4008	3651
Інші витрати	325	211
Всього операційні витрати	8186	7489

3. *Інші фінансові доходи кредитної спілки*, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2220 відповідно, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Доходи від коштів, розміщених на депозитних рахунках у банках та в об'єднаній кредитній спілці	100	15
Амортизація дисконту за довгостроковими активами	137	218
Всього фінансові доходи	237	233

4. *Фінансові витрати кредитної спілки*, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2250 відповідно, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Нарахований дисконт за довгостроковими активами	120	186
Всього фінансові витрати	120	186

5. **Інші витрати кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2270, включають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Списання необоротних активів	4	7
Собівартість реалізованих необоротних активів	0	0
Всього інші витрати	4	7

Примітка 7. Управління ризиками

Метою управління ризиками кредитної спілки є:

- забезпечення утримання ризиків кредитної спілки на безпечному рівні на постійній основі;
- сприяння ефективному управлінню активами і пасивами кредитної спілки, зокрема запобігання неадекватному використанню коштів;
- забезпечення дотримання необхідного рівня ліквідності активів кредитної спілки;
- дотримання під час управління активами і пасивами кредитної спілки обмежень, визначених законодавством України, а також принципів, внутрішніх правил, процедур та лімітів, визначених нормативно-правовими актами Нацкомфінпослуг;
- вчасне надання керівництву кредитної спілки належної інформації (звітів) про стан управління ризиками активів та пасивів кредитної спілки.

Відповідно до внутрішніх положень кредитна спілка ідентифікує ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик, як основні можливі ризики діяльності кредитної спілки

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом не отриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Для управління ризиком ліквідності кредитна спілка використовує наступні методи:

- контроль за фінансовими нормативами щодо ліквідності відповідно до вимог Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг;
- обмеження щодо залучення короткострокових фінансових зобов'язань або обмеження щодо довгострокового кредитування;
- впровадження збалансованої процентної політики, яка зорієнтована на довгострокове залучення та короткострокове кредитування;
- складання прогнозів руху грошових коштів, яке включає заплановані видачі та повернення кредитів.

Ринковий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик.

Враховуючи те, що процентні ставки за кредитами та внесками не залежать від коливань відсоткових ставок або валютних курсів, кредитна спілка вважає ринковий ризик несуттєвим. Кредитна спілка нараховує відсотки за фіксованими процентними ставками відповідно до процентної політики, встановленої спостережною радою.

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки. Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються Положенням кредитної спілки про фінансові послуги та окремими рішеннями спостережної ради.

Цілями управління кредитним ризиком є:

- участь у затвердженні та нагляд за всіма кредитними зобов'язаннями позичальників відповідно до внутрішніх процедур;
- забезпечення збалансованої структури загального кредитного портфеля;
- забезпечення належного формування резервів у відповідності з прийнятими ризиками.

Кредитний ризик мінімізується за рахунок формування резервів, лімітування кредитних операцій, формування ефективної процентної політики, постійного кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля, диверсифікації кредитного портфеля, підтримки на достатньому рівні власного капіталу.

Методами управління кредитним ризиком є:

- вивчення та оцінка кредитоспроможності позичальника;
- забезпечення кредитів;
- спостереження за дебіторською заборгованістю (моніторинг);
- диверсифікація та/або концентрація кредитного портфеля;
- створення резервів.

Інформація щодо платежів за фінансовими зобов'язаннями Спілки в розрізі строків погашення представлена наступним чином:

Дата звіту	Вид заборгованості	Заборгованість за строками погашення, грн.			
		до 3-х міс-в	от 3-х до 12-ти міс-в	от 12-ти міс-в	ВСЕГО:
31.12.2018	Заборгованість за кредитами	1 162 948,28	11 264 575,09	8 537 258,09	20 964 781,46
	Резерв сумнівної заборгованості	623 673,81	108 053,85	27 767,13	759 494,79
	Чиста сума заборгованості	539 274,47	11 156 521,24	8 509 490,96	20 205 286,67
	Заборгованість за відсотками	391 327,99			391 327,99
	Резерв сумнівної заборгованості	70 524,04			70 524,04
	Чиста сума заборгованості	320 803,95	0,00	0,00	320 803,95
31.12.2017	Заборгованість за кредитами	944 576,15	6 206 557,10	10 817 234,20	17 968 367,45

Дата звіту	Вид заборгованості	Заборгованість за строками погашення, грн.			
		до 3-х міс-в	от 3-х до 12-ти міс-в	от 12-ти міс-в	ВСЕГО:
	Резерв сумнівної заборгованості	410 526,64	94 472,66	81 211,97	586 211,27
	Чиста сума заборгованості	534 049,51	6 112 084,44	10 736 022,23	17 382 156,18
	Заборгованість за відсотками	361 348,62			361 348,62
	Резерв сумнівної заборгованості	73 193,08			73 193,08
	Чиста сума заборгованості	288 155,54	0,00	0,00	288 155,54

Робота служби внутрішнього аудиту. З метою удосконалення системи управління ризиками, контролю та управління; для забезпечення надійності та ефективності системи внутрішнього контролю в КС «Єднання через Природний Закон» створена служба внутрішнього аудиту (контролю), діяльність якої регламентована «Положенням про службу внутрішнього аудиту (контролю) кредитної спілки «Єднання через Природний Закон», затвердженого рішенням спостережної ради спілки (Протокол № 39 від 18.09.2014 року).

Служба внутрішнього аудиту спілки є органом оперативного контролю спостережної ради, підпорядковується спостережній раді спілки та звітує перед нею.

Діяльність служби внутрішнього аудиту спілки у 2018 році була направлена на перевірку й оцінку адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю та якості виконання призначених обов'язків працівниками спілки, надання незалежної оцінки системи внутрішнього контролю, встановленого контролю за ризиками, зменшення ризиків у проведенні операцій, пов'язаних з раціональним та ефективним використанням ресурсів Спілки.

Управління капіталом. Для забезпечення стабільної діяльності кредитної спілки, своєчасного виконання ними зобов'язань перед своїми членами, а також запобігання можливим втратам капіталу через ризики, що притаманні діяльності кредитних спілок дотримується встановлених на законодавчому рівні нормативам.

Положенням (№ 7 від 16.01.2004р. зі змінами) встановлюються нормативи щодо капіталу, платоспроможності, якості активів, ризиковості операцій, прибутковості та ліквідності, порядок формування та використання страхового резерву, а також критерії якості системи управління.

Дотримання нормативів діяльності кредитної спілки станом на 31.12.2018 року

Номер пункту полож.	Назва	Нормативне значення %%	Фактичне значення %%	Дотримання
	Група нормативів	Група 2	X	X
2.2.1.	Достатність капіталу	10	12,51	ТАК
2.2.2.	Коефіцієнт платоспроможності	7	15,14	ТАК
2.2.2.	Платоспроможність зобов'язання	10	0	ТАК
2.2.2.	Платоспроможність (збитки)	25	11,16	ТАК
2.2.3.	Резервний капітал	15	11,84	НІ
2.2.4.	Мінімальний нормативний резервний капітал	5	5,94	ТАК
2.2.4.	Розміщення нормативного резервного капіталу	1 075 198,5	1 277 239,74	ТАК
2.2.5.	Розподіл на пай	X	X	ТАК
3.1.	Проблемні кредити до кредитів	10	3,71	ТАК
3.2.1.	Максимальний кредит	20	5,57	ТАК
3.2.2.	Максим. залишок кредиту	25	6,64	ТАК
3.2.3.	Великі ризики	80	0,00	ТАК
3.2.4.	Кошти від юридичних осіб	50	0,00	ТАК
3.2.5.	Зобов'язання перед членом КС	10	7,52	ТАК
3.2.6.	Зобов'язання перед 3-ми особами	100	0,00	ТАК
3.3.1.	Прибутковість	100	88,85	НІ
3.3.2.	Збитки	1 624 467,59	401 332,26	ТАК
4.1.1.	Миттєва ліквідність	10	10	ТАК
4.2.1.	Короткострокова ліквідність	100	152,39	ТАК

Примітка 8. Умовні активи та умовні зобов'язання

Судові позови. Протягом 2018 року спілкою подавалися до суду позови до членів кредитної спілки-позичальників, які порушували умови кредитних договорів. Всі, розглянуті судами, позови кредитної спілки були задоволені на користь спілки в повному обсязі.

Економічне середовище – Спілка здійснює свою основну діяльність на території України. Закони та нормативні акти, які впливають на операційне середовище в Україні, можуть швидко змінюватися. Подальший економічний розвиток залежить від спектру ефективних заходів, які вживаються українським Урядом, а також інших подій, які перебувають поза зоною впливу Спілки. Майбутнє спрямування економічної політики з боку українського Уряду може мати вплив на реалізацію активів, а також на здатність Спілки сплачувати заборгованості згідно строків погашення.

Керівництво Спілки провело найкращу оцінку щодо можливості повернення та класифікації визнаних активів, а також повноти визнаних зобов'язань. Однак Спілка ще досі знаходиться під впливом нестабільності, вказаної вище.

Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів – Внаслідок ситуації, яка склалась на в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Спілки. Ступінь повернення цих активів в значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Спілки, спрямованих різними країнами на досягнення економічної стабільності та поживлення економіки. Ступінь повернення дебіторської заборгованості Спілки визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку Керівництва, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

Примітка 9. Операції з пов'язаними сторонами

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

До пов'язаних сторін кредитної спілки, як зазначено в примітці 4.13 відносяться всі члени органів управління – працівники спілки.

Розкриття інформації щодо фінансових послуг та інших операцій які здійснювались з пов'язаними сторонами:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2018 р.	на 31 грудня 2017 р.
Нарахування заробітної плати членам правління	632	582
Нарахування по депозитним внескам (проценти)	248	38
Сплата за товари, послуги та оренду членам правління	1 765	834
Разом	<u>2 645</u>	<u>1454</u>

Операції з пов'язаними сторонами здійснювались кредитною спілкою на загальних підставах.

Примітка 10. Звітність за сегментами.

Спілка має один основний сегмент надання фінансових послуг (надання кредитів та залучення депозитів).

Примітка 11. Події що відбулись після звітної дати

На дату надання фінансової звітності кредитна спілка не ідентифікувала подій, які б вимагали коригування після звітного періоду в розумінні МСБО 10.

Дата затвердження звіту 13.02.2019 року

Голова правління

Головний бухгалтер

М.В. Трифонов.

Є.В. Мовчан